

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ DE ALBA-IULIA ȘI SIBIU

PREȚUL INSERTIUNILOR:

Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA

se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român,
Sibiu, str. 1 Mai nr. 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază.

ABONAMENTUL:

Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Cont nr. 49.8.01

Bucuria Înălțării Domnului

Înălțarea Mîntuitorului nostru Iisus Hristos la cer este ultimul eveniment care pecetluiește activitatea pămîntească a Fiului lui Dumnezeu, care pentru mîntuirea noastră s-a pogorît din cer, prin întrupare făcîndu-se om. Ea este în același timp și cea mai convingătoare dovadă pe care au primit-o Apostolii despre dumnezeirea Sa, deoarece acum s-a împlinit ceea ce Mîntuitorul îi prezisese lui Nicodim încă la începutul activității Sale: „Nimeni nu s-a suit la cer, decît cel ce s-a coborît din cer, Fiul Omului care este în cer“ (Ioan 3, 13).

Prin înălțarea Sa cu trupul la cer, ființa îndumnezeită în Hristos primește cea mai înaltă slavă, deoarece ea este ridicată acolo unde trebuia să ajungă, dacă strămoșul nostru Adam n-ar fi căzut în păcat, ci ar fi dobîndit asemănarea cu Dumnezeu. Căci Mîntuitorul nu numai că s-a înălțat la cer cu trupul cu care s-a născut din Sf. Fecioară Maria, cu care a viețuit pe pămînt, a pățit moartea, s-a îngropat și a înviat a treia zi, dar cu același trup îndumnezeit și preaslăvit îndeosebi după Înviere, după ce s-a înălțat la cer, pe tronul măririi El „șade de-a dreapta Tatălui“. Iată la ce înaltă demnitate a fost ridicată natura noastră omenească, de către Cel ce „a luat sămînța lui Avraam“ (Evrei 2, 16), devenind prin întrupare nu numai om asemenea nouă, ci frate al nostru, deoarece și El „S-a făcut părtaș trupului și singelui acelorași“ (Evrei 2, 14).

Un adevăr de netăgăduit e faptul că toate sărbătorile creștine sînt ocazii de mari bucurii duhovnicești. Dar bucuria acestei sărbători, a Praznicului Înălțării Domnului, are o natură deosebită, un sens și un tîlc mai adînc decît altele. Căci dacă evenimentul înălțării Domnului la cer a lăsat pe ucenicii Săi uimiți de slava întru care se înălțase, iar după cuvintele de îmbărbătare pe care cei doi îngeri le-au rostit către ei, aceștia s-au întors la Ierusalim „cu bucurie mare“ (cf. F. Ap. 1, 11; Luca 24, 52), ei n-au trăit această bucurie pentru că învătătorul lor iubit, Hristos cel înviat din morți i-a părăsit, înălțîndu-se la cer, ci au avut-o cu totul din alte motive. Principalul motiv al bucuriei Apostolilor ni-l deslușesc cuvintele din troparul Praznicului Înălțării Domnului: „Înălțatu-Te-ai întru mărire, Hristoase, Dumnezeu nostru, bucurie făcînd ucenicilor Tăi cu făgăduința Sfîntului Duh...“. Așadar Apostolii nu s-au bucurat pentru că Domnul s-a despărțit de ei — fapt pentru care ei mai degrabă s-au întristat — ci bucuria, pe care o simțeau pe cînd se întorceau din munte la Ierusalim, se datora faptului că acum ei erau convinși că toate cele pe care Domnul le-a descoperit și le-a încredințat lor, mai ales după înviere (cf. Luca 24, 49; F. Ap. cap. 1), se vor împlini în cel mai scurt timp și îndeosebi se bucurau de faptul că Duhul Sfînt avea să se pogoare peste ei, spre a-i întări cu putere pentru ca apoi să-L mărturisească și să-L propovăduiască în Ierusalim, în toată Iudeea și Samaria și pînă la marginea pămîntului (F. Ap. 1, 8).

Sărbătoarea Înălțării Domnului este una dintre cele mai vechi sărbători creștine, despre vechimea ei păstrîndu-ni-se dovezi din veacul al IV-lea. Ea s-a numărat în Biserică totdeauna la cele douăsprezece Praznice Împărătești, fiind sărbătorită încă din vechime cu mult fast. Din tradiție ni s-a păstrat știrea că Sf. Împărăteasă Elena a ridicat pe muntele Măslinilor, în locul de unde Domnul S-a înălțat la cer, o frumoasă biserică. Despre prăznuirea sărbătorii Înălțării Domnului la această biserică ne-au rămas mărturie de la un scriitor apusean, care spune că serbarea Înălțării începea miercuri spre joi, la miezul nopții, iar mulțimea credincioșilor, care luau parte la ea, era așa de

mare, încît din pricina lumînărilor de ceară și a candelor pe care ei le țineau aprinse, cel ce-și arunca din depărtare ochii spre munte, credea că întreg muntele era cuprins de foc.

Dar dacă sărbătoarea Înălțării Domnului are o astfel de semnificație pentru credința noastră, și noi creștinii de astăzi trebuie nu numai să trăim, ci și să transpunem în fapte bucuria acestui praznic. Căci dacă stricăciunea s-a prefăcut întru neștricăciune, dacă natura noastră îndumnezeită în Hristos s-a ridicat la tronul slavei lui Dumnezeu, se cuvine ca și noi „întru înnoirea vieții să umblăm, ... știind că omul nostru cel vechi s-a răstignit împreună cu El, ca să se nimicească trupul păcatului, pentru ca să nu mai slujim păcatului...“ (Romani 6, 4, 6). Îndemnul Apostolului neamurilor ni se adresează și nouă: „Așa și voi socotiți-vă a fi morți păcatului, viețuind pentru Dumnezeu, întru Iisus Hristos Domnul nostru“ (Romani 6, 11). Așadar, orice creștin adevărat trebuie să știe că prin Botez a devenit frate al lui Hristos după trup și fiu al lui Dumnezeu după har. De aceea se cade ca fiecare creștin să nu-și înrobească trupul poftelor necurate, devenind din nou rob al păcatului, ci să-și facă mădularele trupului său roabe ale îndreptării în Hristos, spre sfințire și spre dobîndirea vieții veșnice.

Numai astfel putem lua parte și noi creștinii de astăzi la bucuria acestui praznic, după cum numai dacă ducem o viață curată, cinstită, dreaptă, trăită în bunăcuviință, în dragoste și în bună înțelegere unii cu alții, în pace și în muncă constructivă pentru înălțarea Patriei noastre, vom cinsti cu adevărat, an de an, praznicul Înălțării Domnului și ne vom face părtași de bucuria acestuia.

I. Z.

Învățatură la Pogorîrea Duhului Sfînt

Înainte de a se înălța la cer, Mîntuitorul Iisus Hristos a poruncit Apostolilor să aștepte „făgăduința Tatălui“, adică venirea Duhului Sfînt (F. Ap. 1, 4 și urm.), despre care le vorbise înainte de patimile Sale (Ioan 7, 37—39; 15, 26—27; 16, 7—14).

Porunca lui Iisus a fost ascultată. Apostolii cu ceilalți credincioși „stăruiau, într-un cuget, în rugăciune împreună cu femeile și cu Maria mama lui Iisus“ (F. Ap. 1, 14), iar „în ziua Cincizecimii erau toți apostolii împreună la un loc“ (F. Ap. 2, 1). „Și din cer, fără de veste, s-a făcut un vuiet, ca de suflare de vînt ce vine repede și s-a umplut toată casa unde ședeau ei.

Și li s-au arătat împărțite, limbi ca de foc și au șezut pe fiecare dintre ei. Și s-au umplut toți de Duhul Sfînt și au început să vorbească în limbi“ (F. Ap. 2, 2—4).

Acesta este praznicul Pogorîrii Sfîntului Duh, în care Sf. Biserică se îmbracă în cele mai alese podoabe duhovnicești și preamărește Sf. Treime. Pe Tatăl, îl preamărim, căci, din nemărginită iubire de oameni, a trimis pe Fiul, spre a ne mîntui; pe Fiul — fiindcă prin jertfa Crucii a dăruit mîntuirea, împăcînd Cerul cu pămîntul, trecîndu-ne „din moarte la viață și de pe pămînt în cer“ și nimicînd stăpînirea iadului. Pe Duhul Sfînt — fiindcă a adus și menține în Biserică harul lui Dumnezeu, lumina cea nespusă a înțelepciunii, fiindcă s-a făcut Mîngîietorul, care pretutindeni toate le împlinește și, dătătorul de viață. Întemeiată de Mîntuitorul prin jertfa Crucii, Biserică a primit în ziua Rusaliilor puterea călăuzitoare a Sf. Duh, a Duhului Adevărului care o face să fie fără de greșală (infaillibilă) în activitatea sa

(Continuare în pag. 4)

Complexul muzeistic al bisericii monument istoric „Sf. Treime“ din Sibiel

Biserica monument istoric „Sfînta Treime“ din Sibiel, a cărei temelie fusese pusă de preotul Moise Măcinic, s-a terminat de zidit la anul 1765, sub păstoria episcopului Dionisie Novacovici. În anii 1774—1775 a fost pictată în frescă de către Stan zugravul, pictură care, cu vremea, a fost acoperită, în parte de un strat gros de fum, iar cea mai mare parte a fost spoiată cu var, 5 straturi consecutive.

În anul 1965 s-a făcut restaurarea picturii, iar în anii următori s-a restaurat întreg monumentul, încheindu-se lucrările, în mare, cu anul 1968.

Pînă în anul 1969, luna aprilie, exista pe lîngă biserică o modestă colecție de obiecte, veșminte, cărți bisericesti, câteva icoane pe lemn și 8 icoane pe sticlă, adăpostite în două camere mici, în perimetrul bisericii.

Acțiunea de a lărgi această colecție a pornit din preocuparea de a îmbogăți monumentul, pentru a deveni un punct puternic de atracție și de a intra, astfel, cu unele valori artistice și culturale, în circuitul viu al culturii poporului român.

Colectarea icoanelor pe sticlă s-a început în aprilie 1969, din parohie și jur, pe bază de acte de donație și cu obligația pomenirii donatorilor la sfintele slujbe.

Concomitent, au crescut și celelalte colecții, adăugîndu-se și obiecte etnografice, care constituie cadrul tradițional de expunere a icoanelor.

Cele două cămăruțe au devenit neîncăpătoare, născîndu-se astfel necesitatea unei noi clădiri. Construcția nouă s-a început în octombrie 1970 și s-a terminat în iulie 1971.

La încheierea inventarului pe anul 1971, complexul muzeistic, de pe lîngă biserică monument istoric din Sibiel, are următoarea componență:

— 270 icoane pe sticlă, expuse în clădirea cea nouă. Expoziția este organizată în patru camere: două la parter — demisolul casei țărănești și două la etaj — casa propriu-zisă. Jos, icoanele sînt expuse în cadrul istoric al casei țărănești din trecut: mobilier, țesături și decorațiuni autentice, respectîndu-se, în măsura posibilului, și așezarea după centrele de apariție. La etaj, tot în cadrul etnografic: mese, cuiere, ceramică, și scaune bătrînești de lemn, lăzi de zestre etc.

Icoanele sînt organizate științific, după centrele de creație a genului: Nordul Transilvaniei; Țara Bîrsei; Țara Făgărașului; Mărginimea Sibiului; Alba — Valea Sebeșului. Sînt reprezentate toate centrele și sînt din toate secolele de apariție. Cîteva posibile din sec. XVII; aproximativ 1/4 din sec. XVIII; cea mai mare parte din sec. XIX; cîteva din sec. XX. Așa cum se prezintă, colecția de icoane pe sticlă de la biserică din Sibiel, este, la ora actuală, cea mai mare din țară, expusă pentru vizitare.

— 50 icoane pe lemn, expuse în biserică, provenind din sec. XVII—XIX; 1/3 sînt pictate de același zugrav Stan, care a pictat biserică, în sec. XVIII. Se remarcă una mai veche de perioada Stan Zugravul, datată din anul 1733, reprezentînd pe Maica Domnului cu pruncul, care pare a fi o reproducere după celebra icoană de la Nicula, pic-

(Continuare în pag. 2)

PACE ȘI BUCURIE

Din istorisirea Sf. Evanghelist Ioan știm că în însăși ziua Învierii Sale, Domnul Hristos s-a arătat ucenicilor Săi, împărtaşindu-le, odată cu binecuvântarea Sa, pace și bucurie. Pacea le-a împărtaşit-o când le-a zis: „Pace vouă” (Ioan 20, 19, 21), iar bucuria ucenicilor a izvorât din încredințarea că au văzut pe Domnul înviat. „Văzând că este Domnul, s-au bucurat ucenicii” (Ioan 20, 20).

De pacea și bucuria împărtaşită de Mântuitorul ucenicilor Săi, în ziua Învierii Sale, n-a avut parte Toma, „unul din cei doisprezece”, care n-a fost împreună cu ceilalți ucenici, când Domnul s-a ivit în mijlocul lor (Ioan 20, 24) și care, auzind de la colegii lui de ucenicie că au văzut pe Domnul, a zis: „Dacă nu voi vedea, în palmele lui, semnul piroanelor, dacă nu voi pune degetul meu în semnul piroanelor și dacă nu voi pune mâna mea în coasta lui, — nu voi crede” (Ioan 20, 25).

Din cele istorisite în Sfânta Evanghelie, înțelegem, așadar, că între ucenicii care l-au văzut pe Domnul înviat și între ucenicul care n-a fost de față când Mântuitorul a venit în mijlocul lor, era o mare deosebire: Pe când cei dintâi purtau în suflet pacea dăruită de Învățătorul lor, care a biruit moartea, pe când aceia erau copleșiți de bucuria izvorâtă din încredințarea despre „cea mai presus de lume înviere a lui Hristos Dumnezeu”, cel din urmă se zbătea în valurile îndoielii, fiind lipsit de mângâierea întîlnirii cu Mântuitorul. În această stare de neîmplinire, în lipsa de pace și de bucurie a rămas ucenicul, cel ce nu credea în spusele Apostolilor, pînă a opta zi de la Învieria Domnului, când Cel înviat din morți s-a arătat din nou ucenicilor Săi, fiind și Toma de față, și când i-a zis celui ce dorea să pună mâna în semnul piroanelor: „Adu degetul tău încoace și vezi mîinile mele și adu mîna ta și o pune în coasta mea și nu fi necredincios, ci credincios” (Ioan 20, 26). În fața acestei descoperiri, ucenicul, odinioară copleșit de îndoială, care a auzit glasul cel dorit, zicînd „pace vouă”, s-a mutat de la îndoială la încredințare și, o dată cu credința la care l-a invitat Domnul, s-a sălășluit în sufletul său pacea și bucuria.

Dar pacea, bucuria și fericirea pe care a avut-o Sf. Apostol Toma nu este o fericire pregătită numai pentru el, ci este o fericire pe care Mântuitorul o făgăduiește și o dăruiește tuturor celor ce cred în Învieria Lui. Aceasta o înțelegem din cuvintele pe care le-a spus Fiul lui Dumnezeu, când ucenicul Său, în fericirea lui, l-a mărturisit pe El ca Domn și Dumnezeu. „Pentru că m-ai văzut, Toma, ai crezut — Fericiți cei ce n-au văzut și au crezut” (Ioan 20, 29).

Fericirea izvorâtă din credința în Învieria Mântuitorului Hristos au simțit-o și cei doi ucenici care călătoreau spre Emaus (Luca 24, 13 urm.). Aceștia, înainte de a se fi întîlnit cu Domnul pe cale, vorbeau despre cele ce se întîmplaseră în Ierusalim și căutau lămuriri cu privire la felul cum trebuie înțeleasă răstignirea lui Hristos. Cele întîmplute le-a adus în suflet întristare: „Ei stăteau cu fețele întristate” (Luca 24, 17). Pricina întristării lor era „Iisus Nazarineanul, prooroc puternic în faptă și în cuvînt, înaintea lui Dumnezeu și a tot poporul” (Luca 24, 19), care a fost răstignit. Așa ziceau cei cu fețele întristate și au mai adăugat: „Ne-au pus în uimire și niște femei de ale noastre, care au fost de cu noapte la mormînt și n-au mai găsit trupul lui și au venit zicînd că au văzut arătare de îngeri, care le-au spus că este viu” (Luca 24, 22—23).

În fața adevărului Învierii Domnului Hristos, cei doi ucenici călători spre Emaus se găseau exact în situația Sfîntului Apostol Toma, care n-a crezut pe ucenicii care îi spuneau: „Am văzut pe Domnul”. În sufletul lor se înstăpînise întristarea, pricinuită de moartea Celui în care își puseră nădejdea mîntuirii, despre Învieria căruia au ziseră, dar n-ajunseră însă să creadă că El a înviat (Luca 24, 25). Această întristare a ținut pînă în clipa în care însuși Cel înviat din morți le-a dat încredințarea că „Hristos trebuia să pătimească și să intre într-o mărime sa” și că toate cite s-au petrecut cu El, s-au desfășurat potrivit cu proorociile făcute despre El (Luca 24, 25—26).

Odată cu ivirea convingerii că Hristos a înviat, în sufletul călătorilor spre Emaus s-a făcut lumină, întunerecul deznădejdii a dispărut, întristarea a făcut loc păcii sufletești, bucuriei și fericirii, despre care au mărturisit cei doi, când Domnul s-a făcut nevăzut (Luca 24, 31) și când ei au spus într-o uimire: „Oare nu ardea inima noastră

noi, cînd ne vorbea pe cale și ne tâlcuia Scripturile?” (Luca 24, 32).

Bucuria și liniștea, pe care le-au dobîndit ucenicii cînd au văzut pe Domnul înviat (Luca 24, 41; Ioan 20, 20), mărturisirea că inima lor ardea de fericire cînd Mîntuitorul le vorbea pe cale, precum și cuvintele pline de uimire ale Sf. Apostol Toma, care a zis, în fața măreției Celui înviat: „Domnul meu și Dumnezeul meu!” sînt stări sufletești pe care le încercăm, le trăim și noi în fața negrăitului adevăr al Învierii Domnului Hristos, sînt mărturii despre faptul că credința noastră în Fiul lui Dumnezeu și în adevărurile descoperite de El este izvorul multor binecuvîntări.

Desigur că aceste daruri nu vin de la sine, ci trebuie să venim și noi cu partea noastră de grijă, de efort, credința noastră adică trebuie să fie curată, dreaptă, așa cum ne-o propovăduiește Biserica Ortodoxă, ai cărei fii sîntem, trebuie să fie vie, lucrătoare, după cum ne învață și Mîntuitorul, cînd zice: „Fericiți sînt cei ce ascultă cuvîntul lui Dumnezeu și îl păzesc” (Luca 11, 28).

Așadar, silința de a cunoaște și de a păzi cuvîntul lui Dumnezeu, silința izvorîtă din credință, aduce mîntuirea. Se știe că păcatul îngreuiază și întristează, pe cînd eliberarea de sub puterea păcatului, încetarea răutății și împlinirea binelui, cu alte cuvinte, mîntuirea, ușurează, înseninează, bucură și ferește ființa noastră.

Marele praznic al Învierii Domnului, în ale căror raza strălucitoare ne aflăm cu deosebire între Paști și Rusalii, să ne fie deci încă un îndemn în a ne strădui ca credința noastră să fie cît mai lucrătoare, cît mai plină de roade bune, între care la loc de seamă se numără pacea și bucuria.

Ierod. Teofil Părăianu

Complexul muzeistic...

(Urmare din pag. 1)

tată de Popa Luca din Iclod la anul 1681.

— 100 *tipărituri vechi și documente*, expuse, în parte, la muzeu, iar unele păstrate încă la oficiul parohial. Între acestea remarcăm: manuscrise slavone din sec. XVI; Noul Testament de la Bălgrad, 1648; Îndreptarea Legii, de la Tîrgoviște, 1652; Biblia de la București, 1688; documente locale din sec. XVIII; documente de la 1848, proclamații ale Comitetului Național către națiunea română și națiunile conlocuitoare etc.

— 400 *obiecte diverse, de natură bisericască și etnografică*, în biserică, muzeu, și la oficiul parohial.

În momentul de față, biserică, cu întregul complex muzeistic și noua clădire a muzeului, zidită în stilul casei țărănești, sinteză a casei din Sibiel și Rășinari, formează un punct de atracție, pentru vizitatori din țară și străinătate, ca de pildă: Din U.R.S.S.; S.U.A.; Franța; Austria; R. F. a Germaniei; Belgia; Italia; Spania; Suedia; Cehoslovacia; Iugoslavia; R.D.G.; Polonia; Ungaria; Danemarca ș. a.

În total, au fost vizitatori din 16 țări.

În ceea ce privește impresiile vizitatorilor, spicuim doar cîteva.

„Am avut un prilej minunat să întîlnim acest sat cu toate lucrurile sale frumoase. Mulțumim pentru acest nou muzeu” (august 1969 — vizitatori din Paris).

„Măreția și frumusețea icoanelor, care ne amintesc mereu de iscusința și arta poporului român m-au impresionat adînc.” (28. 09. 1969 — Indescifrabil, Cluj).

„Un muzeu reprezentativ, cu personalitate și enorm de multă frumusețe.” (Indescifrabil — CSCA, Brașov — Cibinium 71).

„Respect profund față de toate strădaniile de a înmănușia atîtea comori ieșite din mîinile meșterilor noștri populari.” (1. 10. 1971 — Un grup de la redacția: „Cine știe cîștigă!”).

Socotim suficiente cele de mai sus, pentru a putea conchide, că lucrarea de la Sibiel s-a deschis cu un *prolog* frumos și avem nădejdea că desfășurarea ei pe mai departe va fi la înălțimea lui. Am dori ca această modestă realizare să constituie totodată și un îndemn pentru confrații mei, C. preoți, de-a fi cu toată grija la comorile de artă religioasă, create de înaintașii noștri și de care parohiile noastre nu sînt lipsite.

Pr. Zosim Oancea

Cu privire la icoana ortodoxă

Credincioșii Bisericii noastre ortodoxe au cinstit și cinstesc cu evlavie cuvenită Sf. icoane, înălțînd rugăciuni în fața lor și prețuindu-le ca pe un izvor de întărire a credinței lor creștine. În rugăciunile lor, desigur, ei nu se adresează și nu se închină materialului din care sînt confecționate icoanele, ci lui Dumnezeu Tatăl, Fiul și Duhul Sfînt, Maicii Domnului și Sfîntilor pe care acestea îi reprezintă. Credincioșii au văzut totdeauna în ele — după cum învață Biserica noastră strămoșească — modele de sfințenie vrednice de urmat și imitat în trăirea vieții religioase, și mijloace sfînte de a simți mai aproape de ei prezența Sfîntului căruia se rugau pentru dobîndirea harului ceresc.

Înfățișînd modele de sfințenie, credincioșii Bisericii noastre au făcut o clară deosebire între icoană și tabloul religios. Ei au privit întotdeauna tabloul religios ca un mijloc de intuire, de înțelegere a unui eveniment din viața Mîntuitorului, a Sfîntilor sau a Bisericii, pe cînd icoanele le-au considerat ca mijloace sensibile și harice în care se răsfrînge mai ales chipul spiritual și de sfințenie al Sfîntului. Chiar cuvîntul *icoană* înseamnă chipul cel mai autentic și mai deplin al unei personalități din istoria mîntuirii, chip în care, prin înfățișarea fizică, străbat luminile sfințeniei cu care l-a răsplătit Dumnezeu pentru viața care a trăit-o după poruncile Sale. De aceea, din fiecare adevărată icoană se poate citi cu exactitate virtutea sau virtuțile, prin care Sfîntii reprezentați s-au făcut bineplăcuți lui Dumnezeu. Ele redau parcă aievea chipul spiritual al Sfîntului care-i străbate fața materială și i-o inundă de o lumină divină.

Dar credincioșii Bisericii noastre n-au fost și nu sînt numai cinstitorii evlavioși ai Sf. icoane, ci unii dintre ei, care s-au simțit atrași de arta picturii și talentați în mînuirea penelului, ne-au lăsat icoane prețioase, care, pe lîngă adîncă lor evlavie, exprimă și bogăția simțirii artistice a dreptcredincioșilor noștri. Dintre aceste icoane, cele pe sticlă sînt azi cele mai prețioase și mai apreciate. Ele sînt creația creștinilor ortodocși transilvăneni, începînd cu secolul al XVIII-lea.

Articolul „Pe valea Sebeșului”, publicat în revista *Steaua* nr. 5/1972, se ocupă tocmai de această ramură a artei noastre religioase, prezentîndu-ne familia Poenaru din Laz, jud. Alba, una din cele mai harnice cultivatoare a tradiției icoanelor pe sticlă. Începînd cu Savu (1770), cel „călăuzit de erminii”, această artă s-a cultivat din tată-n fiu în familiile Poenarilor, dînd artiști de valoare în acest domeniu, ca: Simeon, Toma, Aron, Ilie, Partenie, Ilie II ș. a. Aceștia au pictat icoane pe sticlă, pînă sau lemn, troițe de hotar, cruci de ținut în case, prapuri etc.

Despre caracteristica picturii Poenarilor „îți vorbesc tonalitățile de albastru, de aur și verde, prăznicarele cu învieri și judecățile... cînele sub candelabru, intrările în Ierusalimuri lipsite de arhitectură, chenarele florale cu mult roșu și ramele cu brîie, semăturile și datările aproape a tuturor Poenarilor”.

Deși meșteșugul zugrăvirii icoanelor constituia și o sursă de venituri pentru familie, totuși aceasta nu picta la întîmplare și din dorința de cîștiguri, ci din evlavie și dragoste pentru Biserica străbună. Tocmai aceasta face ca lucrările Poenarilor să constituie „un dar inestimabil pentru patrimoniul muzeal al țării”. Deci, a doua caracteristică a zugrăvirilor de icoane din această familie este aceea că, urmînd vechile erminii, ei „au frecat piatra calcaroasă, au ajutat și s-au rugat înainte de a trasa pe sticla întoarsă conturile, au cioplit ramele, au întîns grundul pe lemn sau pe pînză, au scris cu penel ca în cazanii, cu litere cirilice pe foia de aur, cuvintele VEDENIE și STRE-TENIE zi de zi, o sută cincizeci de ani!”

De aici deducem că pictura bisericască, și mai ales a icoanelor, pe lîngă talent și studiu, necesită un timp de pregătire sufletească specială, de rugăciune și meditație, pentru ca pictorul să poată înfățișa fidel chipurile sfînte, care să-i inspire credinciosului gînduri înălțătoare, să-i vorbească și să-l îndemne la trăirea unei vieți cu adevărat creștine. Deci numai acele picturi pot fi socotite și cinstite ca icoane, care împlinesc condițiile arătate.

Ca fii ai Bisericii noastre străbune, se cuvine să cinstim adevăratele icoane ale tradiției noastre ortodoxe și să fim mereu înflețiți de ele.

Sebastian Şebu

Un mare diplomat român

NICOLAE TITULESCU

În una din lunile trecute ale acestui an s-au împlinit 90 de ani de la nașterea marelui diplomat român și om de stat, Nicolae Titulescu (1882-1941).

Ilustrul nostru diplomat a făcut studii strălucite la Paris, după care a fost profesor de drept civil la Universitatea din Iași și București. Jurist și orator de frunte, Nicolae Titulescu a fost ales membru al Academiei Române, apoi doctor honoris causa al Universităților din Atena și Bratislava și președinte al Academiei diplomatice internaționale. În 1920 a fost delegat al României la Conferința de pace de la Paris, în 1922-27 a fost ministru plenipotențiar al României la Londra, și ministru de externe între anii 1927-28 și 1932—1936.

În calitate de delegat permanent al României la Liga Națiunilor, a fost ales ca președinte al acestui for internațional, în două rânduri consecutive, în anii 1930 și 1931, caz unic în anele internaționale ale vremii.

Nicolae Titulescu a fost în toată activitatea sa diplomatică un militant de seamă pentru suveranitatea și egalitatea statelor mari și mici în relațiile internaționale, pentru securitatea colectivă și prevenirea agresiunii, pentru pacea în lume etc.

La 1933, după instaurarea hitlerismului în Germania, Nicolae Titulescu și-a dat seama de pericolul nazist pentru România și pentru celelalte state europene, astfel că a luptat neîncetat pentru întărirea colaborării internaționale, pentru stăvîlirea războiului.

Pentru a bara drumul declanșării războiului, care se întrevădea, Nicolae Titulescu a semnat la Londra, în 1933, în numele guvernului român, Convenția de definire a agresorului și a adus o contribuție remarcabilă la crearea Micii Înțelegeri,

iar în 1934 a Înțelegerii Balcanice. Totodată a stabilit relații diplomatice cu U.R.S.S.

În august 1936, în urma presiunilor cercurilor fasciste și pronaziste din țară, Nicolae Titulescu a fost scos din fruntea ministerului de externe, după care a plecat în Elveția, Franța și Anglia, unde a ținut numeroase conferințe, despre situația precară internațională și despre soarta Europei în pragul celui de-al doilea război mondial, îndeosebi la Paris, Oxford și Cambridge.

Îngrijorat de soarta lumii și suferind grav în ultimul timp al vieții, Nicolae Titulescu a trecut la cele veșnice, în localitatea Cannes din Franța, la 17 martie 1941.

Nicolae Titulescu a fost acela care a dat alarma și a stigmatizat încălcarea brutală de către puterile fasciste a dreptului popoarelor la o existență liberă și suverană și a înfierat ca niciun alt diplomat atacul mîrșav al Italiei musolinienne asupra Etiopiei.

Pe bună dreptate, dl George Macovescu — prim adjunct la Ministerul de externe, al țării noastre, scrie în presa centrală:

„La nouăzeci de ani de la nașterea lui Nicolae Titulescu — remarcabil om de stat român, strălucit diplomat, militant pentru relații internaționale întemeiate pe respectul normelor de drept și morală — gândirea sa politică se menține în actualitate”. Iar fostul prim-ministru al Franței, Edouard Herriot, l-a caracterizat în felul următor, la timpul său: „Om uimitor, care nu a avut și nu va avea niciodată pereche... Ce om extraordinar! Acest ministru al unei țări mici face politică mare”.

Acesta a fost marele nostru diplomat, Nicolae Titulescu.

N. D. Găvozdea

Din istoria relațiilor prietenești româno-jugoslave

Multe au fost tărimurile și ocaziile de bucurie și tristețe care au apropiat în decursul veacurilor popoarele sîrb și român. Despre un aspect al acestor legături ne reamintește numărul pe oct.—dec. 1970 al „Buletinului Științific al Academiei de Științe și Arte” din Beograd, unde o mare prietenă a poporului român, d-șoara Vukosava Karanovic face o scurtă comunicare despre o cîtorie a prințului Miloș Obrenovic în localitatea Vîlcele-Brașov.

Se știa de mult că aproape 2 decenii (1839—1858) prințul Miloș le-a petrecut ca emigrant la noi în țară, unde și-a cumpărat și multe moșii. În multe din drumuri, căutînd să-și facă tratament în cunoscuta stațiune balneară Vîlcele, prințul Miloș a construit aici în 1843 o biserică pentru românii ortodocși (cum mărturisește pînă azi inscripția deasupra ușii), fapt pentru care e pomenit pînă azi ca cîtor la slujbele bisericesti. S-au păstrat din 1851—1852 și cîteva scrisori (vreo 5) în această privință adresate de el protopopului locului, în care, între altele, se pomenește și de cunoscuta donație a sumei de 1.000 florini pentru ridicarea unei case parohiale și a unei școli. Casa parohială în care ospăta și prințul venit la băi se păstrează încă, dar școala s-a distrus. În biserică se păstrează și azi destul de bine portretul prințului Miloș executat pe pînză în ulei de cunoscutul pictor elvețian Henric Trenk.

Cîte alte ocazii similare n-au fost de apropiere între cele două popoare și cîte momente de acest fel nu așteaptă să fie reîmprospătate, fie că mărturiile se află pe pămînt românesc sau sîrbesc?

T. Bodogae

Cîteva date privitoare la slujitorii de cult în Biserica Ortodoxă Română

Cînd a venit la cîrma Bisericii Ortodoxe Române, Prea Fericitul Patriarh Justinian avea o experiență de preot de enorie de peste 20 ani și a cunoscut năzuințele, lipsurile și nevoile preoțimii.

„Către preot și către preoți s-au îndreptat toate strădaniile noastre — a spus Prea Fericirea Sa la începutul arhipăstoririi — pentru ca să fim cu toții una în slujirea noastră, să putem merge umăr la umăr, pe drumul împlinirii poruncilor evanghelice” (Ap. Social, vol. 8, p. 188).

Aceste „strădării” patriarhicești, însoțite de sprijinul tuturor ierarhilor Sf. Sinod, și-au arătat roadele. În cadrul libertății religioase garantată de Constituția țării, precum și a largului sprijin acordat de stat Bisericii, viața preoților și a celorlalți slujitori ai cultului și a familiilor lor este ferită de grija zilei de mîine, asigurîndu-li-se existența prin salarii, pensii, case de odihnă și alte înlesniri.

Salariile sînt acordate în raport de vechimea în muncă și de studii.

Eparhiile acordă ajutoare pentru reparații și construcții de case parohiale.

Conducerea Bisericii s-a îngrijit și de întreținerea clerului; fiecare eparhie pune la dispoziția preoților și familiilor acestora case de odihnă ori sanatoriale. Așa de pildă Arhiepiscopia Bucureștilor are case de odihnă la: Bușteni, Sinaia, Peștera Ialomicioarei și Sanatoriul Techirghiol, iar prin Casa de Pensii, casele de odihnă de la Cheia, Olănești și Cozia-Călimănești, unde se fac și tratamente medicale.

Un mare sprijin acordă preoților, în rezolvarea nevoilor familiale, Casa de Ajutor Reciproc de pe lîngă fiecare Eparhie. Membrii acestei Case pot primi între altele împrumuturi pînă de cinci ori salariul, precum și ajutoare în caz de spitalizare.

Pensiile personalului bisericesc din Biserica Ortodoxă Română sînt acordate de Casa de Pensii și Ajutoare a Salariaților Bisericii Ortodoxe Române, care are patrimoniu propriu și conducere autonomă.

Principalul obiectiv este de a asigura personalului clerical și salariaților din cadrul Patriarhiei Bisericii Ortodoxe Române toate drepturile de care se bucură salariații Statului român, pensionați în cadrul Asigurațiilor Sociale de Stat, și anume:

— asigurarea materială în caz de bătrînețe sau incapacitate de muncă prin acordarea de pensii sau ajutor material în caz de întrerupere temporară a capacității de muncă;

— căutarea și îngrijirea sănătății prin trimiteri la tratament și odihnă pe contul Casei de Pensii a B.O.R. și pe cont personal;

— asistența medicală în unitățile sanitare de stat, și

— asistența persoanelor bătrîne și fără sprijin familial, la casele sanatoriale Vîforița și Dealu din județul Dîmbovița.

Cîteva cuvinte despre fiecare obiectiv:

a) În cadrul Casei de Pensii și Ajutoare a salariaților B.O.R., pensiile de toate categoriile se stabilesc după aceleași criterii ca și în cadrul Asigurațiilor Sociale de Stat. Angajații care nu îndeplinesc condițiile pentru obținerea unei pensii pentru limită de vîrstă sau invaliditate, pot beneficia de ajutor social, iar soțul supraviețuitor și copiii unui beneficiar de ajutor social au dreptul la un ajutor social de urmaș. Totodată deosebit de pensii, aceștia au dreptul și la pensie suplimentară, care se plătește din contribuția angajaților.

b) Salariații și pensionarii Casei de Pensii B.O.R. și membrii lor de familie se bucură de asistență medicală și medicamente gratuite în toate unitățile sanitare ale Statului, în aceleași condiții ca și angajații din sectorul de stat, fapt ce demonstrează grija Conducerii Superioare bisericesti pentru viața și sănătatea personalului de cult. În acest scop Casa de Pensii și Ajutoare B.O.R. contribuie la bugetul de stat cu o cotă ce se fixează anual, în raport cu numărul salariaților, pensionarilor și membrilor de familie.

În timpul întreruperii temporare a capacității de muncă, din cauză de boală sau accident, salariații din cadrul Patriarhiei Române primesc ajutoare materiale în baza certificatelor eliberate prin rețeaua de stat.

Pensionarii au dreptul la ajutoare pentru proteze chirurgicale, dentare, oculare, auditive, centuri abdominale și aparate ortopedice, precum și de ajutor de deces al oricărui membru de familie, iar familia are dreptul la acest ajutor în caz de deces al pensionarului.

c) Casa de Pensii a B.O.R. este preocupată și de îngrijirea sănătății membrilor ei activi și pensionari, prin trimiterea la tratament și odihnă, fie la casele proprii înființate în acest scop la Olănești și Cozia-Călimănești, fie în stațiunile balneo-climaterice de stat, în aceleași condițiuni ca și salariații Statului.

Tot în cadrul Casei de Pensii și Ajutoare a B.O.R. funcționează și două case sanatoriale în incinta fostelor mănăstiri Vîforița și Dealu, care acordă asistență socială pensionarilor bătrîni, suferinzi și fără ajutor familial, preoți, preotese, monahi și monahii.

Cele de mai sus ilustrează grija Conducerii Bisericii Ortodoxe Române, în frunte cu Prea Fericitul Părinte Patriarh Justinian, pentru slujitorii cultului și familiile acestora. Pentru aceasta slujitorii Bisericii Ortodoxe Române poartă deosebită recunoștință, manifestată prin muncă fără preget în ogrului Domnului, în slujirea nevoilor religioase ale credincioșilor și în sprijinirea acțiunilor de propășire a Patriei noastre.

Pr. Octavian Popescu

Codrul nostru

Codrul și-a-mbrăcat de-acuma
Haina lui din totdeauna;
Frunza verde lucitoare
Ce se leagănă în soare.

Vîntu-i mîngîie lăstariu,
Păsările — lăutarii —
Toată ziua ciripesc
În locașul lui crăiesc.

Printre flori se scurge lin
Pîrîiașul cristalin,
Unde-n răsărit de soare
Vin, s-adapă căprioare!

— Doamne! Ochii mi-i ridic
Și din tot sufletu-mi zic:
Iartă-mă, cu multe bune
Înzestrași această lume...

Și-ncă multe sînt, se știe,
Necuprinse-n poezie.
Noi creștinii, toți le știm
Și de aceea te mărim!

Nicolae Isac, cîntăreț bisericesc

Timpurile liturgice

S-a mai spus cu altă ocazie că opera de mîntuire se continuă și se realizează prin cultul divin public al Bisericii.

Opera mîntuitoare a lui Iisus Hristos s-a realizat în timp prin propovăduirea Mîntuitorului, prin jertfa Lui de pe cruce și prin trimiterea Duhului Sfînt care avea să îplinească opera de mîntuire.

Realizarea mîntuirii prin cultul divin a necesitat un timp de pregătire și de împlinire, de imitare și de urmare a vieții Mîntuitorului. Prin cultul divin și prin diferitele rînduiri cultice Sf. Biserica ne pune în fața ochilor întreaga viață a Mîntuitorului spre a fi urmată și imitată. În chip deosebit prin Sf. Liturghie, care e centrul cultului creștin ne este actualizată întreaga viață și activitate a lui Hristos începînd de la Naștere și pînă la Înălțarea la ceruri.

Taina mîntuirii lumii și viața Mîntuitorului ne este înfățișată și actualizată într-un interval de o zi, prin cele șapte laude, mai ales prin Vecernie, Utrenie și Sf. Liturghie în mai multe etape. Atunci avem ceea ce se numește o zi liturgică. Într-o zi liturgică ne este înfățișată însăși veșnicia în care Mîntuitorul și-a adus jertfa Sa o singură dată pe lemnul binecuvîntat și sfințit al Crucii. Ziua liturgică este o icoană a lucrării mîntuitoare a lui Iisus Hristos și o continuare a acestei lucrări în viața Bisericii noastre.

Fiecare zi liturgică începe cu seara, cu Vecernie, și se termină în cealaltă seară înainte de Vecernie. Lumina zilei dintre cele două seri dintr-o zi liturgică simbolizează pe Iisus Hristos care dă lumină și viață întregii lumi și care prin învățatura Sa este Soarele dreptății care risipește întunericul rățacirii religioase și morale.

Dintre zilele liturgice cea mai importantă este Duminica, fiindcă în această zi se laudă și se preamărește Învierea lui Iisus Hristos și trimiterea Duhului Sfînt.

În cursul anului bisericesc sînt mai multe Duminici însemnate: Duminica Învierii, Duminica Pogorîrii Duhului Sfînt, Duminica Tuturor Sfinților, Duminica înainte și după Înălțarea Sf. Crucii, Duminica înainte de Nașterea Domnului, Duminica după Botezul Domnului, Duminicile Triodului și ale Penticostarului.

Ziua de luni este consfințită îngerilor, care ne încetat laudă pe Dumnezeu în ceruri și care sînt împlinitorii voinței Lui. În Biserica noastră Ortodoxă această zi e și de pocăință.

Ziua de marți preamărește pe proorocii Vechiului Testament, care au vestit pe Mesia. Cel mai mare dintre aceștia este Sf. Ioan Botezătorul.

Ziua de miercuri ne amintește de întristarea Născătoarei de Dumnezeu pentru suferințele lui Iisus și totodată ne aduce aminte de sfatul pe care l-a făcut Iuda ca să-l vîndă pe Iisus.

Joia sînt preamăriți Sf. Apostoli și Sf. Ierarh Nicolae. Tot în această zi Mîntuitorul a întemeiat, la Cina cea de Taină, Taina Împărtășaniei, și le-a dat Sf. Apostoli puterea și dreptul de a săvîrși Sfintele Taine.

Vinerea ne aduce aminte de Maica Domnului care stătea lîngă crucea lui Iisus și care își plîngea, cu lacrimi amare, Fiul. Ziua de vineri ne mai aduce aminte de toate Patimile și suferințele lui Hristos pe lemnul Crucii. Ziua de vineri, ca și ziua de miercuri, e considerată ca zi de pocăință și e împreunată cu postire.

Sîmbăta Sf. noastră Biserica cinstește pe Cuvioșii purtători Părinți, pe Mucenici, pe Mărturisitori și pe Sfinți.

Șapte zile liturgice formează o săptămînă liturgică în care taina mîntuirii noastre este reînnoită într-un interval de 7 zile liturgice prin slujbele și rînduiri cultice care se săvîrșesc.

În cursul unui an sînt mai multe săptămîni liturgice însemnate. Astfel avem: săptămîna Vameșului și a Fariseului, săptămîna Fiului risipitor, săptămîna lăsatului sec de carne și de brînză, săptămîna a cincea din marele și sfîntul Post al Paștilor, săptămîna Patimilor, săptămîna luminată (cea de după Paști), săptămîna de după Rusalii.

Taina mîntuirii lumii se reînnoiește și în cursul unui an întreg, într-un interval mai lung de timp, și atunci avem anul liturgic. În cursul unui an liturgic, prin sărbătorile care ne înfățișează viața și faptele Mîntuitorului, prin slujbele religioase care se săvîrșesc și care ne prezintă momente mai importante din viața Lui, se realizează și se împlinesc taina mîntuirii lumii.

Anul liturgic se împarte în trei cicluri: Ciclul Octoiului, care începe luni după Duminica Tuturor Sfinților și care ține pînă la Duminica Va-

meșului și a Fariseului. Sărbătoarea principală din acest ciclu este Nașterea Mîntuitorului. În jurul acestei sărbători centrale sînt rînduite toate celelalte sărbători din acest ciclu. În acest ciclu cartea bisericească mai mult folosită este Octoiul și ne este înfățișată activitatea profetică a Mîntuitorului.

Al doilea ciclu, din cursul unui an liturgic, este ciclul Triodului, care începe cu Duminica Vameșului și a Fariseului și ține pînă în sîmbăta Paștilor inclusiv. Cartea mai mult folosită la slujbele bisericești în acest ciclu este Triodul și ne este înfățișată activitatea arhierescă a Mîntuitorului.

Ciclul al treilea este al Penticostarului, care începe cu Duminica Învierii și ține pînă la Duminica Tuturor Sfinților (Duminica după Rusalii). Sărbătorile cele mai mari din acest ciclu sînt: Învierea Domnului, Înălțarea Domnului și Pogorîrea Duhului Sfînt. Cartea folosită la Sfintele Slujbe din acest ciclu este Penticostarul și ne înfățișează activitatea împărătească a Mîntuitorului.

Iată cum anul bisericesc cu zilele, săptămînile și ciclurile lui ne înfățișează ca într-o icoană adevărată întreaga viață și activitate a Mîntuitorului nostru Iisus Hristos. Alături de viața și faptele Mîntuitorului în cursul unui an liturgic ne mai sînt înfățișate și viețile Sfinților, care au fost aleșii lui Dumnezeu prin viața și trăirea lor și care sînt și pentru noi pilde de urmat. Ne mai înfățișează și viața Maicii Domnului, care a fost ființa cea mai apropiată de Mîntuitorul. În cursul anului bisericesc sînt și zile de pocăință și de postire și se face pomenirea celor răposați. Anul liturgic începe la 1 septembrie.

Cunoscînd noi toate acestea să îndreptăm viața noastră după voia lui Iisus ca să cîștigăm răsplata vieții celei veșnice.

Al. Moisiu

Filă de Acatist

*Bucură-te, leagăn alb de iasomie,
Către care-n roiuri fluturii coboară,
Bucură-te, raza stelei din vecie,
Șipot, care curge lin cu apă vie,
Bucură-te, Maică pururea Fecioară,
Maica mea Marie.*

*Bucură-te, floare fără de prihană,
Albă ca argintul nopților de vară,
Spicul cel de aur veșnic plin cu hrană,
Mirul care vindeci ori ce fel de rană,
Bucură-te, Maică pururea Fecioară,
Ploaia cea de mană.*

*Bucură-te, brazdă plină de rodire,
Munte sfînt, în care s-a-ngropat comoară,
Clopot de chemare, cîntec de mărire,
Bucură-te, Maică pururea Fecioară,
Blîndă fericire.*

*Bucură-te, mărul vieții care-nvie,
Pomul greu de roadă-n plină primăvară,
Bucură-te, iarăși, țărîm de bucurie,
Dintru care curge miere aurie,
Bucură-te, Maică pururea Fecioară,
Sfînta mea Marie.*

Z. Lațcu

Învățatură la Pogorîrea Duhului Sfînt

(Urmare din pag. 1)

de propovăduire a cuvîntului dumnezeiesc și de păstorire a turmei lui Hristos, împărțind credincioșilor sfințenia, prin Sf. Taine, și făcîndu-se tuturor corabia mîntuitoare pentru împărăția lui Dumnezeu.

Pogorîrea Sf. Duh este deci începutul activității mîntuitoare a Bisericii.

Sf. Scriptură ne spune că Dumnezeu a trimis de multe ori bunătăți minunate pe pămînt. „Despicat-a piatra în pustie și a scos apă din piatră” (Ps. 77, 18—19; Ieșire 17, 5); a ascultat rugăciunea proorocului Ilie și a aprins jertfa lui cu foc din cer, trimițînd apoi ploaie, spre a scăpa pe oameni de foamete (III Regi, 18, 38, 45) și multe altele.

Dar nici una din aceste minuni nu se poate asemăna cu trimiterea Sf. Duh în ziua Rusaliilor. Sf. Evanghelist Ioan (7, 39) scrie „că nu era

dat Duhul Sfînt, pentru că Iisus încă nu se proslăvise”. Acest lucru se vede și din cuvintele Mîntuitorului, rostite înainte de patima Sa, către Apostoli: „Vă este de folos ca Eu să mă duc. Căci dacă nu mă voi duce, Mîngîietorul nu va veni la voi, iar dacă mă voi duce, îl voi trimite la voi” (Ioan 16, 7). După răstignirea și Învierea lui Iisus Hristos, împăcarea dintre Dumnezeu și noi a fost restabilită. Firea omenească a primit, în trupul lui Iisus, strălucirea învierii și a transfigurării și a fost cinstită în chip desăvîrșit prin așezarea ei de-a dreapta lui Dumnezeu (Marcu 16, 19).

La puțin timp după Înălțarea la cer a fost trimis și Duhul Sfînt ca un dar veșnic al bunăvoinței lui Dumnezeu, al iertării și al împăcării. „Această mîntuire au căutat-o cu stăruință... proorocii, care au proorocit despre harul ce avea să vină... întru Duhul Sfînt trimis din cer pentru propovăduirea Evangheliei” (I Petru 1, 10, 12), „iar pentru că am dobîndit înfierea... a trimis Dumnezeu pe Duhul Fiului Său în inimile noastre” (Galateni 4, 5—6). Sf. Ioan Gură de Aur scrie că „dacă n-ar fi de față Duhul, n-ar exista Biserica și n-ar fi în Biserica cuvîntul înțelepciunii și al cunoștinței. Căci unuia se dă prin Duhul cuvîntul înțelepciunii, iar altuia cuvîntul cunoștinței” (I Corinteni 12, 8). Dacă n-ar fi Duhul Sfînt n-ar fi în Biserica păstori și episcopi căci aceștia se fac prin Duhul, după cum și Pavel zice: „În care v-a pus pe voi Duhul Sfînt păstori și episcopi” (F. Ap. 20, 28).

Lucrarea Sf. Duh în Biserica s-a arătat din prima zi a venirii Sale. Apostolii, care îl primiseră, s-au umplut de o putere spirituală și de o înțelepciune atît de rodnică, încît ei, care au dat dovadă mai înainte de multă frică și nepricepere, au pornit cu toată ființa lor la propovăduire.

Chiar în ziua Rusaliilor o singură cuvîntare a Apostolului Petru a cîștigat 3000 de suflete, formînd prima parohie creștină (F. Ap. 2, 41).

Apostolii au primit darul facerii de minuni (F. Ap. 2, 43) și darul vorbirii în limbi pentru ca să poată vesti tuturor adevărul Sf. Evanghelii.

Trebuie să reținem însă că, atunci cînd s-a făcut cunoscută, învățatura lui Hristos și s-au întemeiat comunități creștine, deci s-a întărit credința, n-a mai fost necesar darul vorbirii în limbi și Dumnezeu l-a luat dintre oameni. Căci vorbirea în limbi a fost un dar special pentru perioada de început a Bisericii. Acest lucru îl arată însuși Apostolul Pavel, care spune ca o concluzie: „Așa că limbile sînt spre semn nu credincioșilor, ci necredincioșilor” (I Corinteni 14, 22) „și fiecăruia se dă arătarea Duhului spre folos” (I Corinteni 12, 7). Așadar, cei credincioși nu mai au nevoie de semne, sau de vorbirea în limbi și de aceea, Dumnezeu a luat darul acesta de la noi, socotînd că el nu mai este de folos în Biserica, așa cum era necesar la început, cînd a putut servi ca instrument de răspîndire a credinței.

Despre rostul înalt al Pogorîrii Duhului Sfînt ne vorbește și o cîntare bisericească, cînd zice: „Odinioară limbile au fost amestecate, pentru îndrăzneala de a face turn; iar acum limbile au fost înțelepte, pentru slava cunoștinței de Dumnezeu. Acolo Hristos a pedepsit pe cei nelegiuți, aici a luminat pe pescari cu Duhul. Atunci pedeapsa a avut ca urmare neînțelegerea, iar acum înțelegerea se înnoiește, spre mîntuirea sufletelor noastre”.

Dacă încercarea de zidire a turnului Babel a fost o acțiune de trufie în fața lui Dumnezeu (Ieșire 11) și a dus la dezbinare, Pogorîrea Sf. Duh a făcut posibilă apropierea și unirea neamurilor în Biserica lui Hristos, prin învățarea, în felurite limbi, a aceluiasi adevăr creștin. „Puterea dumnezeiescului Duh venînd, a împreunat dumnezeiesc, într-o singură armonie, glasul cel împărțit de demult, al celor ce căzuseră la rea învoială; făcînd pe cei credincioși să înțeleagă cunoașterea Treimii, într-o singură înțelegere” (Troparul cîntării a III-a din Canonul Praznicului).

Așadar, Duhul Sfînt, venind peste Sf. Apostoli în chip de limbi ca de foc, i-a călăuzit pe aceștia să propovăduiască și să ne cheme „pe toți la unire” (condacul Praznicului).

Roadele Sf. Duh, sînt felurite, dar toate slujesc la zidirea noastră în această viață și pentru dobîndirea vieții cerești. Sf. Apostol Pavel scrie că „rodul Duhului este dragostea, bucuria, pacea, îndelungă-răbdarea, bunătatea, facerea de bine, credința, blîndețea, înfrînarea, curăția” (Galateni 5, 22—23).

Cu acestea, să ne străduim să ne înfrumusețăm și noi cît mai mult ființa, spre bucuria vieții noastre creștine de aici și fericirea veșnică.

Pr. M. Colotelo